Dominica tertia pꝰ paſce

vbi caput ſuū reclinaret in cruce ſic̄ ꝯquerebat
Luc̄.ix. vulpes foueas habēt. Et ſilit̄ pauꝑ pꝰ
mortē cū locatus fuit in alieno ſepulcro. qꝛ Jo
ſeph poſuit corpꝰ ieſu in ſuo ſepulcro qḋ excide
rat in petra. Matth. xxvij. Iſti q̄dem frondes
pauꝑtatis chriſti vere vitis debēt curare eſtum
tue auaricie ⁊ cupiditatꝭ vt dicere poſſis i egreſ
ſu tuo illud Jo. xiiij. Venit ꝓnceps huiꝰ mundi
⁊ in me nō habet q̄cꝙ. vbi dicit glo. de chriſto.
Noluit hr̄e qḋ ꝑderet. venit pauꝑ ne haberet
diabolus qḋ aufferret. Quarto curat̄ hec infir
mitas ꝑ ordeū coctū. Per ordeū quoqꝫ qḋ ſti=
mulat ⁊ pungit manꝰ tangentiū intelligit̄ affli=
ctio diuitiarū. q̄ auari quotidie affligunt̄. qꝛ dr̄
Eccs. x. Labor ſtultorū affliget eos q̄ neſciūt i
vrbē. i. in ꝑadiſuꝫ ꝑgere. Et Eccs. ij. dr̄. de aua
ro cuncti dies eius doloribus ⁊ erumnis pleni
ſunt nec mēte ꝑ noctē requieſcit. Ecci. v. Satu=
ritas diuitijs nō ſinit eū dormire. Et Ecci. xiiij.
de auaro dr̄ ꝙ triſticia erit ſuꝑ mēſam ſuā. Iſtḋ
figuratū quidē eſt in hoc ꝙ abel legit̄ frater fu
iſſe cayn. Gen̄. iiij. Abel luctus cayn poſſeſſio i=
terꝑtatur. qꝛ luctꝰ ⁊ poſſeſſiones cōiuncta ſunt
idcirco ſi hoc ordeū afflictiōis auarꝰ in corde
ſuo veraciter decoqueret. ⁊ maſticaret cupidi=
tatem intiī nō amaret. Quinto curat̄ ꝑ aquam
pomorum acriū. Quid eſt aqua pomorū acris
niſi mors amara quā bibēt oēs auari. ḋ q̄ Ecci
xlj. O mors quā amara eſt memoria tua hoi in=
iuſto ⁊ pacē habēti in ſubſtātijs ⁊ diuitijs viro
q̄eto. ⁊ cuiꝰ vie directe ſunt in oībꝰ. ſ. tꝑalibus
ſcꝫ fortuna ſibi fauente. Sꝫ hāc mortē acerbaꝫ
bibe nūc ꝑ ſedulā cogitationē vt poſſis ſanare
hanc ſpūalē infirmitatē. Sexto curat̄ hec infir
mitas ꝑ oleū. Moralr̄ oleū ē mīa. ꝑ quā curat̄
auaricia. ideo ſc̄m Greḡ. in omel. cū dn̄s man=
data daret ſe ſequētibus iniūxit iracūdis man=
ſuetudinē. lubricis ꝯtinētiā. ⁊ tenacibꝰ largita
tem. qꝛ nō pōt melius tenacitas ⁊ auaricia cu=
rari. niſi ꝑ mīam ⁊ largitatē. Septimo ⁊ vltimo
ſi cure predicte nō ꝓficiūt. dimittēdꝰ ē ſanguis
in capite. ꝑ caput moralit̄ intelligit̄ ſuggeſtio vl̄
ſollicitudo diaboli de q̄ dicit Gregꝰ. primo di=
abolus ſollicitat hoīeꝫ vt querat neceſſaria qñ
aūt eſt in oꝑe vt querat ſuꝑflua. Et ex hoc acci=
dit ꝙ tēptat eos de auaricia quos non tēptare
audet de luxuria. Sꝫ ꝑ ſanguinē multū intelli=
ge pctā multa q̄ auaricia habet ⁊ affert. Quia
radix oīm malorū eſt cupiditas. j. Timo. vj. et
tūc ſanguinē hō de capite dimittit. cū ſollicita=
tionibꝰ ⁊ ſuggeſtiōibꝰ diaboli reſiſtit. ⁊ alia tūc
peccata cum auaricia abijcit ⁊ ꝯtemnit.

Dn̄ica ſecūda poſt octauas paſce.
Sermo primus.

OBſecro vos tā
quā aduenas ⁊ ꝑegrinos abſtinere
vos a carnalibꝰ deſiderijs q̄ militāt aduerſus
aīam cōuerſationē vr̄am int̄ gētes hn̄tes bonā A
j. Pet̄. ij. Amb. i exame. dic̄ de apibꝰ. ꝙ itegri=
tas corpis oībꝰ ē cōis. ſic̄ ⁊ ptꝰ qm̄ nullo cōcu=
bitu miſcent̄ nec libidine reſoluunt̄ nec ꝑtes q̄=
tiunt̄ doloribꝰ. ⁊ tn̄ maximū filioꝝ examē ꝯſti=
tuunt. regē etiā eligunt. quē naturali affectu di
ligunt. ⁊ ſumma defenſione defendūt. ⁊ ꝓ eo ꝑ=
lem ꝑeundem putant. eiqꝫ tantā reuerentiā ex=
hibent. vt nulle de domibus ſuis exire audeant
nec ad aliquos ꝓdire paſtꝰ niſi rex fuerit egreſ=
ſus. ⁊ volatꝰ ſibi vendicauerit ꝓncipatū. Apes
vero que non obtemꝑant regi propria condem
natione ſe ſtimulant vt aculei ſui vulnere moriā
tur. Moralr̄ hic per apes intelligunt̄ ⁊ docent̄
homines in duobus. vt carnis cōcupiſcentias
ſuꝑemus. ⁊ noſtris ſuperioribus obediamus.
de lege enim cōi velimus nolimꝰ concupiſcētie
carnales in nobis inſurgunt. ſicut figuratū eſt
Joſue. xv. ꝙ filij iuda nō poterāt totalit̄ expel
lere iebuſeū vſqꝫ ad p̄ſentē diē. Moraliter ꝑ fi=
lios iuda intellige animas i hac vita. deinde cō
fitentes q̄ ſꝑ habēt circa ſe iebuſeum per quem
ſignificat̄ inclinatio vitioſa quā tn̄ dei dono cō=
fitentes pn̄t cōculcare. ꝙ ad cōſenſum vitioſe i
clinationis nequeāt ꝑuenire ꝓpter qḋ Jebuſeꝰ
vt dicit Hiero. interꝑtat̄ cōculcatꝰ. vn̄ caſſianꝰ
in collatiōibꝰ patrū. colla. ij. patris teronis. c.
iij. Si inq̄t mlťos ita ꝓ chriſto ſuas videmꝰ ab=
ieciſſe ſubſtantias vt nō ſolum poſſeſſionem pe=
cuniarum. verum etiam deſideriū de cordibus
eorum in perpetuum probemus abciſum. conſe
quens eſt vt eodem modo ardoris fornicatio=
nem etiā extingui in nob̄ poſſe credamꝰ. Jō be=
atus Pet̄. i v̄bis p̄aſſumptꝭ hortat̄ nos. vt deſi
deria carnis i nob̄ extinguamꝰ. Et qꝛ ſc̄m Sen̄.
Generoſus ē animꝰ hoīs citiꝰ ducit̄ ꝙ trahit̄.
q̄re nō trahit nos p̄cipiēdo. ſꝫ potiꝰ ducit obſe=
crando dicens. Obſecro vos ⁊c̄. deinde docet
nos vt p̄latis obediamꝰ. cū dic̄. deū timete. re
gem honorificate et monet nos ad tria. Primo
ad ꝑegrinatiōis reminiſcentiā. ibi tanꝙ adue=
nas. ſcḋo ad fornicatiōis abſtinētiā ibi. abſtine
re a carnalibꝰ. tertio ad p̄latiōis obediētiā ibi.
ſbiecti eſtote oī. Circa p̄mo nota ſic̄ tradit liber Gen̄. B
formato hoīe de limo deꝰ inſpirauit in faciē eiꝰ
ſpiraculū vite. ⁊ poſuit eū i ꝑadiſuꝫ voluptatis
vt tāꝙ ihītator ⁊ ciuis cuſtodiret illā. ſꝫ diabo=
lus ꝓnceps vitioꝝ vt ait mgr̄ li. ij. di. xxix. c. ij.
vidēs eū ḋ limo t̄re ad imaginē dei factū. pudi
cicia armatū. tꝑantia cōpoſitū. charitate ſplē=
didū. cū ꝑit̄ illis donis ac tātꝭ bonis expoliaret

Et ꝓpter q̄d tātis donis fuit expoliat⁹. oñdit īfra in fine eiuſdē. c. Nō inq̄t ē dubitandū hoīez ante pctm̄ ỽtutib⁹ fulciſſe. ſed ꝓpter pctm̄ expoliatū fuiſſe. In illi⁹ ergo penā vt dič mgr̄. c. iij. eiectus eſt de paradiſo in iſtū miſeriarū locum. ſič ī Gn̄. c. iij. Nūc ḡ videte ne forte mittat manum ſuā ⁊ comedat de ligno vite ⁊ viuat ī eternum. q. d. Cauete vos angeli ne comedat de ligno vite quo eſt indign⁹. de quo ſi pſtetiſſet comederet ⁊ viueret in eternū. Sȝ modo ꝓpt̄ inobedientiā indign⁹ ē comedere. Emiſit ḡ eū de⁹ de paradiſo voluptatis in locū ſibi cōgruū. ſič plerūqȝ malus cū inter bonos viuere cepit. Si in melius mutari noluerit de bonoꝝ ꝯgregatione pellit̄. pōdere praue ꝯſuetudinis p̄ſſus. hec mgr̄. Sicqȝ adā pulſus de ꝑadiſo velut de p̄ria ſua. fact⁹ ē exul. ⁊ in hoc mūdo ꝑegrin⁹ et nos oēs facti ſum⁹ ꝑegrini. qꝛ oēs in illo originalit̄ ⁊ ſeminalit̄ eram⁹. Et qꝛ vita nr̄a ē q̄ſi q̄dā peregrinatio ỽſus patriā nobis ꝓmiſſam neceſſe eſt vt ꝯditiōes ꝑegrinarū eūdo ⁊ redeūdo habeamus Peregrin⁹ eni tria ſuat. tria vitat. tria reportat. Seruat eni ꝑegrinādo iſta tria. Primo eni quotidie malos ſocios vitat. qꝛ aliqui ſocij ſunt ꝓditioſi. aliq̄ nimis ſumptuoſi. ⁊ aliq̄ nimis accidioſi. Et illi oēs īpediūt ꝑegrinū. illo modo ad lr̄am hō volēs in recto itinere ad patriā trāſcēdere debet malā ſocietatē ī p̄nti vita euitare ꝓpt̄ q̄ttuor. Primo ne ad malū trahat̄. qꝛ filij iſrl̄ q̄ alias in terra ſua colebāt vnū deū cū eſſent cū gentib⁹ facti ſunt peſſimi idolatre. ſič de hoc cōmemorat pš. cv. Cōmixti ſunt int̄ gētes ⁊ didicerūt opa eoꝝ ⁊ ſuiert̄ ſculptilib⁹ eoꝝ. Scd̄o ne honeſtate ſpoliet̄ ſič cōtigit illi q̄ incidit ī latrones q̄ etiā ſpoliauerūt eū. Luč. x. Tertio ne ſĩlitudinē maloꝝ imitet̄. qꝛ dr̄. Prouerb. xiij. Amic⁹ ſtultoꝝ ſĩlis ei efficiet̄. Quarto ne ī bono ꝓpoſito corrūpet̄. qꝛ. j. Cor. v. dr̄ modicū fermētū corrūpit totā maſſaȝ. Sič corrupt⁹ fuit ille ꝑ malos ſocios. de quo legit̄ q̄dā ſcholari cū die veneri ſcā vellet ī pane ⁊ aq̄ abſtinere ſocijs ſuis nolētib⁹ cogitauerūt quō ab hoc ꝓpoſito ipm retrahere poſſent. Et excogitata int̄ ſe fictiōe. q̄dā venit ad eū in cameram ſuā ⁊ īcipiēs eū reſpicere diligēt̄ dixit ei q̄d voſ habetis. ⁊ ille. q̄d. cui ille. qꝛ mirabilit̄ pl⁹ ſolito eſtis pallid⁹. videte ne vigilie vl̄ aliud grauauerit vos his dieb⁹. quo dicto exiuit. ⁊ p⁹ paululū ali⁹ ſoci⁹ ingreſſus dixit ſĩlia. Ex qb⁹ facta ſibi conſcia q̄ poſſet eū ledere abſtinētia. et dimiſit abſtinentiā quā cōcepat. mandans vt ſibi cū alijs refectio paret̄. Ecce q̄ ꝑ malā ſocietatem in bono ꝓpoſito fuit corrupt⁹. Sȝ moralit̄ tres ſunt ſocij q̄ quotidie nobiſcū volūt ſocietatem ꝯtrahere. Et in via q̄ ad p̄riaȝ ꝑgim⁹ impedire. C

Prim⁹ ē diabol⁹ cui⁹ ſocietatē cauere debem⁹. qꝛ eſt ꝓditioſus. ⁊ deducit de via bona in latrones. ⁊ ſic hoīes ꝑdit. Sič fecit illi de quo ī vitaſpa. Quidā ītrauit ī ſolitudinē ad agendā pniaȝ. rogauitqȝ dn̄m vt oñderet locū quo maneret. ⁊ ecce aq̄la q̄dā quā ſecut⁹ q̄ſi angelū duxit eū ad locū vbi erat palma cū fonte. Cū autē idē pniaȝ m̄ltis ānis egiſſet bibēs ď fōte ⁊ ď fructu comedēs. diabol⁹ īuidēs ei aſtitit ī ſpē curſoris nūcij incipiēs āmirādo intueri dicēs. nōne iſte ē quē q̄ro: imo ē. ⁊ aggreſſus ē eū. ſociauit ſe ei. Ecce q̄ diu q̄ſiui te ⁊ nūc īueni. veni ad domū patris tui q̄ mortu⁹ ē. tibi cōpetit hereditas. ꝑ q̄ m̄lti īcipiūt pugnare. ⁊ niſi cito veneris īſtat magnū ꝑiculū. te aūt veniēte ceſſabūt ⁊ poteris illā diſtribuere ꝓ deo ſi volueris. acq̄euit ille. ⁊ cū ſecut⁹ fuiſſet nūciū vſqȝ ad domū p̄ris ille diſparuit. ⁊ ipe p̄rē īueniēs viuū ꝯfuſus ē in ſe cū ipo remāſit. ⁊ m̄ltis ſcelerib⁹ ſe īplicans fine miſerabili vitā finiuit. Scd̄s ſoci⁹ mundus ē cū quo ſociari nō debemus ꝓpt̄ hoc qꝛ nimis ſumptuoſus ē. Terti⁹ ē caro q̄ ē ſoci⁹ nimis accidioſus. vult eni cū aīa coronari. ſȝ nō vult cū ea decertare. vt dič Aug⁹ li. ſoli. c. vlt̄. Scd̄o ꝑegrin⁹ oī die nūerat ſiue cōputat quot miliaria trāſiuit. ⁊ quot hȝ adhuc ad eūdū. Sic ⁊ q̄libet q̄ oī die tēdit ad t̄minū ad quē vicȝ btitudinem debet nūerare ſeu computare. Primo mūdane gl̄ie vanitatē. ⁊ certe videbit q̄ ipa paꝝ ē appciāda ḡ nō amāda. q̄ vicȝ ꝓpt̄ ipaȝ vellet ab itinere ad futurā btitudinē retardari. qꝛ dič btūs Aug⁹ ſup pš. lxix. Inanis ē gl̄ia h⁹ ſcl̄i. fallax ē ſuauitas. īfructuoſus labor. ⁊ ꝑpetu⁹ timor. et ꝑicl̄oſa ſblimitas. īitiū ſine prudētia. finis cum pnia. Hāc pniaȝ cōputauit ille rex ď quo dič valeri⁹ li. vij. c. ij. Rex inq̄t ille ſbtil̄ indicij q̄ fecerūt traditū ſibi diadema p̄uſq̄ capiti īponeret retētū diu ꝯſideraſſe ⁊ dixiſſe. O nobilē magis q̄ felicē coronā quam ſi q̄s penit⁹ agnoſcat q̄ m̄ltis ſollicitudinib⁹ ꝑicul̄ ⁊ miſerijs ſit referta vt hāc iacētē tollere velit. Scd̄o cōputare debȝ tp̄is breuitatē ⁊ poſtq̄ eā cōputauerit. īueiet q̄ ſit modica l̄ nulla. iux̄ illō pš. xxxviij. Ecce mēſurabiles poſuiſti dies meos. ⁊ ſba mea tāq̄ nihil añ te ē. Iſtaȝ breuitatē bñ cōputauit xerſes q̄ alexādro ſuadēte rex nl̄lo mō fieri voluit. In iſti⁹ tñ tp̄is breuitate. tria magna negocia oportet quēlibȝ hoīez ſuare. ſ. obediētiā p̄ceptoꝝ. pniaȝ pctōꝝ. ⁊ beniuolētiā ꝓxioꝝ. in c⁹ figurā dr̄ apoč. xxj. q̄ āgel⁹ q̄ muros ciuitat̄ irl̄m mēſurauit hēbat mēſurā arūdineā. ⁊ mēſ⁹ ē muroſ ciuitat̄. cxliiij. cubitoꝝ. Moralr̄ aīa nr̄a ē ciuitas dei ſūmi ī q̄ ꝑ grāȝ inhitare dignat̄. Mur⁹ ei⁹ corp⁹ corruptibile. iſtos mēſurare dȝ rō cōputādo quotidie vite b̄uitatē ⁊ mort̄ vicinitatē D E

ſic tamen menſuret vt habeat centū quadragin
taquattuoꝛ cubitos. in centenario obedientia p̄
ceptoꝛum intelligit̄. decies enī decē faciūt cētū
Nos ergo ſi qnq3 ſenſus exterioꝛes ꝛ qnq3 inte
rioꝛes reducamus in dece3 p̄cepta decalogi x.
multiplicam⁹ per x. ꝛ ad c. obediētie p̄ceptoꝛū
ꝑueniemus. ꝛ ſic in centū annis edificamus ar
cam. in qua ſaluamur a diluuio hui⁹ vite Gen.
vj. Sed debet habere muros coꝛpis nr̄i. cxliiij
cubitos. quia nō ſolū opoꝛtet nos habere obe=
dientiā p̄ceptoꝛū ſed etiā penitentiā. q2 ī mł'tis
offendim⁹ oēs. hec aūt penitētia ī numero qua=
dragenario deſignat̄. Iſte enī numer⁹ ē nume=
rus pn̄ie ab eccl'ia ꝯſecrat⁹ ꝛ merito. Si enī oēs
ꝑtes aliquotas ipſi⁹ q̄dragenarij capiam⁹ faci
unt qnq̄ginta p̄ciſe. vn̄. xl. ē numer⁹ ſupabūdās
v̄bi grā. j. ij. iiij. viij. x. xx. Nō habet pl'es ꝑtes
aliquotas. ꝛ iſta cōplent. l. Quinq̄gita v̄o ē nu=
mer⁹ grē ꝛ remiſſiōis ſ̄m q̄ cōputabat̄ ann⁹ iu
bile⁹ in lege iudeoꝛū. In ſignū g̊ q̄ ꝑ ſacramen
tū pn̄ie ꝑfectā ꝯſeq̄mur remiſſionē pctōꝝ qua=
dragenari⁹ numer⁹ cui⁹ ꝑtes aliquote faciūt. l.
q̄ ē numer⁹ remiſſiōis pn̄ie ꝯſecrat⁹. Sic g̊ mē=
ſurabim⁹ ꝛ cōputabim⁹ numerū noſtrū qd̊ ha=
beat. cxliiij. cubitos. ꝛ iſte totalis numer⁹ cōpo
ſit⁹ ē numer⁹ hūane ſaluti deputat⁹. Tertio cō
putare ꝛ mēſurare debet vite future iocūditatē
recolligēdo. q̄ btitudinis gaudia recipiet pꝛo
momētaneis meritis in p̄n̄ti nō īueniet mēſurā
ꝑ mēſura q̄ p̄miat̄ vltra cōdignū. Sz inueniret
verificatū qd̊ ſcribit̄ Lu. vj. Mēſurā bonā ꝛ cō
fertā ꝛ coagitatā ꝛ ſupfluentē dabūt vobis ī ſi=
nū vr̄m. Uel alio modo ſic̄ pegrin⁹ quotidie cō
f putat. Sic bon⁹ chꝛiſtian⁹ quotidie vitā ſuā ex
aminat. vn̄ Sen. li. iij. de ira v̄ſus finē. Quoti=
die anim⁹ ad rōnē reddendā vocand⁹ ē. hoc fa
ciebat ſextin⁹ nr̄. vt cū ꝯſūmato die cū ſe ad no
cturnā q̄etē recepiſſet. interogauit animū ſuum
qd̊ hodie malū tuū ſanaſti. cui vitio obſtitiſti q̄
ꝑte melioꝛ fact⁹ es. Tertio pegrin⁹ quotidie de
t̄mino cogitat t̄min⁹ iſte ē p̄r̄ia celeſtis. de q̄ ſꝑ
debem⁹ cogitare. q2 ī hoſtili t̄ra dulcis recoꝛda
tio p̄r̄ie ē. hūc t̄minū recogitauit dauid pſ̄. cxix
qn̄ dixit. Heu m̄ q2 īcola. m. ꝓlō. ē. Sic ꝛ paul⁹
ad Phil'. j. q̄ ait. Cupio diſſolui. i. moꝛi ꝛ eſſe cū
chꝛiſto. Tertio pegrin⁹ tria vitat. Pꝛimo the=
ſauri ſui oſ̄ſionē. Sic deuot⁹ chꝛiſtian⁹ ſꝑ vitat
oſ̄ſionē ſuarū v̄tutū. q̄ ſunt theſauri aīe ꝑ iactā
tiā q̄n poti⁹ ea occultet ꝑ hūilitatē ꝛ hoc docet
elephas de quo dicūt natales. cū enī ī aq̄ vel in
ſilua parit ꝛ vbi parit ibi fetū dimittit ꝓpt̄ dra=
cones q̄ eis īſidias ponūt. Sic q̄ bonū op⁹ facit
ſiue ī aq̄s pn̄ie vl' ꝯſcie. vl' ī ſilua ꝯtēplatiue vi=
te ſi nō vult a dracoib⁹ īfernalib⁹ īſidiātib⁹ ra
pi ſic̄ in occulto illud facit. ita nō exigēte neceſ=
ſitate occultū illud teneat ꝛ nō in publicū illud
ꝑ iactantiā vel oſ̄ſionē deducat. q2 dic̄ Greg⁹ ī
omel'. depd̄ari d̄ſiderat q̄ theſauꝝ publice ī via
poꝛtat. ideo q̄libet hō bonū occultare debet ne
diabol⁹ illd̄ ꝑ ianē glīa3 recipiat. d̄ hoc vide ꝑ=
te. j. dn̄ica ī. l. ſ̄mōe. ij. S. T. Scd̊o pegrin⁹ vi=
tat hoſpitis deceptionē. q2 mł'ti ſūt q̄ pegrinos
recipiūt ꝛ eos decipiūt ꝛ occidūt. Sicut refert
Boeti⁹ li. ij. ꝓſa. vj. de quodā noīe buſilides q̄
ꝯſueuit hoſpites ſuos necare. dic̄ g̊ buſilidē ac=
cepim⁹ necare hoſpites ſolitū. Et vt dic̄ glo. ſ.
Tho. ſic buſilides fuit fili⁹ neptuni ex matre ly
dia. Moꝛal'r hoſpes nr̄ ē mūd⁹ q̄ nos hoſpitat
vt habet̄ laci⁹. ſ̄. feria. ij. reſurrectōis. ſer. ij. H
h ſic̄ hoſpes g̊ iiſſimū vultū oſ̄dit. lectiſternia
honeſta demōſtrat. bona vina ꝓpinat. ſ3 ī fine
ꝑciſſime ꝛ diſtrictiſſime cōputat. ꝛ inēdū necat.
q2 ille ē ſenex apud quē nō ē hoſpitādū. de quo
ſ̄. dn̄ica. j. poſt paſca. ſer. ij. M. et. P. Tertio G
peregrinus vitat ſuiipſius nimiā onerationem
q̄tomin⁹ enī pōt ſecū poꝛtat d̄ veſtib⁹. ꝛ d̄ alijs
q̄buſcunq3. Sic boni cognoſcētes ſe pegrinos
in hoc mūdo vitant onerationē ſuiipſi⁹. ꝛ tantū
q̄runt de diuitijs quātū neceſſariū ē eis dicētes
cū aplo. j. Timo. vj. hn̄tes alimēta ꝛ q̄b⁹ tega=
mur his cōtēti ſum⁹. Talis bon⁹ hō fuit dioge
nes. q̄ onerationē diuitiarū vitauit de quo ſcri=
bit Eudox⁹ in li. phoꝝ. q̄ in dolio volubili lo=
cupletus ducebat pauptatē. ꝛ domū ſe glīabat̄
hr̄e. ꝛ cū tpalib⁹ ſe cōmutare ſolebat. Tempo=
re enī frigoꝛis os dolei v̄tebat ad meridiē vt ha
beret caloꝛem. Tempoꝛe v̄o eſtatis ad ſepten=
trionem vt haberet vmbꝛam. ꝛ vbi ſe ſol īclina=
uit ibi ſe v̄tebat. Quodam vero tempe in vſum
potandi vaſculum ligneum habens vidit pueꝝ
concaua manu potātem. ſtatim pꝛoiecit ad ter=
ram vaſculum dicens. Neſciebā q̄ natura vas
ad potādum poculu3 haberet. Alio modo etiā
tpe cū mādaret olera ſua lauare accedēs ad eū
ariſcippus dicens. Cū ſapiēs ſis ꝛ phs ꝛ mihi
credidiſſes ꝛ regib⁹ ſeruire voluiſſes non olera
tua lauares. Sz in aula ſummi regis ꝛ p̄ncipis
mecum maneres. Cui rn̄dit diogenes. Si mihi
credidiſſes ꝛ mediocri pauptate vti ſcires. non
opoꝛteret te regibus adulando mentiri. Talis
etiā bon⁹ chꝛiſtian⁹ fuit btūs Paulus. qui ait.
Acti. xx. Aurū ꝛ argentū nulli⁹ concupiui aut
veſtē ſicut ipſi ſcit[is] qm̄ ad ea que mihi op⁹ erat
ꝛ his qui mecū erant miniſtrauerūt man⁹ mee.
Et ibidē ait. Opoꝛtet meminiſſe v̄bi ieſu chꝛiſti
qm̄ ipſe dixit beati⁹ ē dare q̄ accipe. ꝛ ſic pꝛu=
dentes. ſ. chꝛiſtiani ſi quid ſupfluū poſſidēt ele=
moſynis erogent. et hoc eſt valde ſapienter fa=
ctum q2 videmus q̄ interdum peregrini pecuni
am ſuam non poꝛtant. Sed mercatoꝛibus cam

in patria ſua tradunt litteris eoꝝ receptis vt
ab alijs eiuſdem ſocietatis mercatoribꝰ ītantū
recipiant in patria ad quam vadunt. Paupes
enī ſunt mercatoribus ſimiles qui habēt vena=
le regnū celorū. qm̄ ipſorū eſt. Matth. v. Dis
tradunt diuites pecuniā ſuā in elemoſynam. re=
cipientes ſecuritatem ab eis. videlicet litteras
ſci euangelij. ꝙ pecunias ſic elemoſynas datas
tandem imo centuplum recipient in patria ſua
futura. Sed ſunt econtra multi auari qui q̄uis
ſint in pn̄ti vita ꝑegrini. ſe tn̄ onerāt pecunijs in
detrimentum animarū ſuarum. Quorum fatui=
tas p̄mo patet ex hoc qn̄ aliquis eſt viator. ⁊ ē
tranſiturus per locum vbi ſe ſcit ſpoliandū tūc
fatuus eſt ſi amplius vult de pecunia ſecum ha
bere q̄ ſit ei neceſſaria ad expenſas vſqꝫ ad lo=
cum quo tendit. onus enī eſſet ſibi vt amitteret
eam. Moraliter locus per quem tranſituri ne=
ceſſario ſumus eſt mors. quia ſtatutū eſt oībus
hominibus ſemel mori. ⁊ ī hoc loco homo ſpo=
liatur quaſi per anguſtum foramen oībꝰ rebus
ſuis. Iuxta illud Iob. xxvij. Diues cū dormie=
rit nihil ſecū affert aperiat oculos ſuos ⁊ nihil
īueniet. ꝓpter qd̄ dixit btūs Bern̄. Quid tu ca=
mele gibbum. quid tu pecunioſe ꝑditionis locu
los tollis non ſic impie non ſic īgredieris acus
huiꝰ ſarcinas non admittit. Item ſpoliatur ho
mo quaſi rediturus in ventreʒ matris ſue. ſ. ter
re. de qua dicit̄ Eccl. xl. Iuguʒ graue ſup filios
ade ab ea die exitus de ventre matris eius vſqꝫ
in diem ſepulture in matrē omnium. Et Iob. j.
Nudus egreſſus ſum de vtero matris mee. nu=
dus illuc reuertar. Tertio ſpoliatur hō in mor=
te adinſtar damnatorū. q̄ patibulo ſunt traden
di. Fatuꝰ eſt ergo auarus q̄ diuitias ſecuʒ vult
habere cum ſciat ſe in morte ſpoliādū eſſe. ⁊ nō
vult eas in locum mittere ſecurum in manꝰ pau
perum. Quia dicit Greg. Securiꝰ feruntur di
uitie de patria ad patriam per manus plurimo
rum q̄ vnius. Scd̄o probatur ſic hec fatuitas
quando aliquis nauigator eſt et naufragiū ſibi
īminet. ſtultus eſt ſi multa ſecum habet. dic̄ enī
Gregꝰ ſuper Iob. iij. Cum fluctus imminēt tūc
de naui proijciūt pro q̄bus longa nauigia ſum=
pſerunt. Et ſi naute imminente naufragio. ea q̄
in naui habeant proijciunt. ſtultus eſt homo q̄
ſe multis bonis fortune onerat. cum naufragiū
ſui corpis īminere cito ſciat. quia talia bona ip
ſum fortaſſis in profundum demergent. Exquo
dicit Sene. Nemo cum ſarcinis enatat. Tertio
ſic cum aliquis ſcit furtiuam eſſe pecuniam non
vult eam ſecum portare. ne ſi apud eum inueni=
retur teſtis foret ſue damnatiōis. ⁊ ſi quis hoc
fecerit ſtultus apparebit. Sic ſtultus eſt homo
qui ſe ſic onerat pecunia male acq̄ſita. hec erit

teſtis ſue perpetue damnationis. ⁊ de talibꝰ q̄
ſe ſic onerāt dicit apl's Iac. c. v. Aurū ⁊ argen
tum veſtrū eruginauit. ſ. in terrā abſconditum
⁊ erugo eoꝝ erit vob̄. i. ꝯtra vos ī teſtimoniū.
⁊ manducabit carnes veſtras ſicut ignis. q. d.
affligit vos. q̄ꝛ erit cauſa afflictionis in gehēna
theſaurizatis vobis irā in nouiſſimis diebus. i.
ꝯgregatis vobis dei vindictam. Quarto ꝓbat̄
ſic. Nuʒ aliq̄s ſe onerat pecunia in via ⁊ ſcit ꝙ
hoſtes ⁊ latrones eum inſequūtur certe fatuus
eſt. Sic eſt de illo qui congregat multas diuiti=
as. ⁊ ſcit ꝙ hoſtes inuiſibiles. ſ. demones ipſuʒ
perſequūtur. ⁊ non vult eas ponere in loco tu=
to ⁊ ſecreto. hoc eſt in manus pauperum. Ideo
bonā doctrinam ponit btūs Bern̄. in quodam J
ſermone. mūdus enī talem ianitorem conſtitu=
it qui nihil inde aſportari permittit de mūdi fa
cultatibus. verūtamen culpa ⁊ vitium virtus ⁊
meritum ipſam inuiſibilem animā conſequunt̄
nec poſſunt hec portarū anguſtia detineri. Igi
tur ſi volumus aurum noſtrū ⁊ argentū illeſum
auctū atqꝫ multiplicatū recipere in patria cele=
ſti. ad quā tendimꝰ. debemꝰ pauperibus dare.
quorū eſt illa patria mercātes cū illis. dāteſqꝫ
eis hic qd̄ ibidē ſumus recepturi hec ille. Ter=
tio peregrinus peracta peregrinatiōe tria ī pa
tria ſua veniēs reportat. ſ. de pctīs indulgenti=
am. ab amicis reuerentiam. ⁊ deinde quieſcen=
di licentiam. Sic ⁊ chriſtianꝰ bonꝰ ⁊ deuotꝰ qui
hic peregrinationem egit ſuam. in morte ſua re
uertitur ad patriam celeſtem. portat ſecum in=
dulgentiam peccatorum. q̄ꝛ niſi peccata ſua eſ=
ſent indulta nullo modo recipetur ciuis in illa
celeſti patria. q̄ꝛ nullū coinq̄natū intrabit in eā
Apoc̄. xxj. Et ſicut reuertētia ꝑegrinatione ſo=
lent amici ꝓceſſionaliter occurrere. et in domū
ſuam letanter adducere. Sic in morte ſcōꝝ in
ꝑegrinatione huiꝰ mūdi redeūtiū occurrūt ſci
angeli dn̄i. ⁊ eos ad celeſtē domuʒ adducūt ſic̄
pie petit eccl'ia. Subuenite ſci dei. occurrite an
geli dn̄i ⁊c̄. Qd̄ aūt angeli occurrūt ciuibꝰ celi
patet ex hoc. ꝙ dicit Dāma. li. v. Hocipſum fir
miter ⁊ imperterrite credamus ⁊ teneamus ꝙ
anime ad purgatoriū non a demonibus ſed ab
angelis deducantur. ⁊ ſi deducantur ab eis in
purgatorium. multo magis in celum. Sic̄ patʒ
de lazaro cuiꝰ animā angeli in ſinū abrae gaudē
ter deduxerunt. Luc̄. xvj. Et tūc cōſequitur q̄li
bet ſanctꝰ poſt labores hic habitos ꝑpetuā q̄e=
ſcēdi requiē. q̄ꝛ amodo dic̄ ſpūs vt requieſcāt a
laboribꝰ ſuis Apoc̄. xiiij. Jō dic̄ dn̄s Eſa. xxxij
Sedebit populus meus in pulchritudine pacis
⁊ in tabernaculis fiducie. ⁊ in requie opulenta
ad quā requiē nos ꝑducat ⁊c̄. Quātū ad ſcd̄m K
p̄ncipale hortatur nos apl'us a fornicatiōis ab

ſtimentia.cuꝫ dicit abſti.vos a car.de.que.mi.
aduerſus animã.Scribunt naturales circa ma
re mortuũ ſunt pulchre arboreſ.pulchra poma
quo ad apparentiã ferentes.⁊ quãuis ſunt pul=
chra et delectabilia exterius tamẽ immũdicijs
et cineribus interius plena. ita etiam videmus
qñqꝫ pulchrũ pomũ rubicundi coloris extrinſe
cus ⁊ ſuauis odoris et apparet valde bonum.
⁊ tñ intrinſecus latet vermis corrodens a quo
inuenitur totum corroſuꝫ interius. Moraliter
per mare mortuum intellige preſentẽ mundum
Sed ꝑ arbores intellige mũdanos homines. ꝑ
poma ṽo exterius pulchra ⁊ ſuauis odoris vł
ſaporis intelligit̃ corꝑalis concupiſcentia q̃ ex
teriꝰ videtur ſuauis ⁊ delectabilis tempore de=
lectationis.tempore temptationis ⁊ perpetra
tionis.Et tamen cum ſcelus fuerit perpetratũ
inuenitur interius in corde vermis corrodens
cõſciẽtia.Et hoc figuratum eſt Ione.iiij.poſtꝙ̃
Ionas p̃dicauit ſubuerſionem niniue ciuitatis
egreſſus eſt ipſe.ſ.ante terminũ.xl.dierum.⁊ ſi
bimet fecit vmbraculum.ſ.contra eſtum ſolis ⁊
preparauit dñs deus ederã.ſ.faciendo eam ſu=
bito creſcere ſupra curſum nature.⁊ letatus eſt
Ionas.⁊ ſequitur ꝙ deus preparauit vermem
et ꝑcuſſit edera corrodendo videlicet radiceꝫ ⁊
triſtatus eſt ille.et petiuit anime ſue vt morere=
tur.Moraliter ionas interp̃tatur columba ⁊ ſi
gnificat hominem ſimplicem.edera eſt pax con
ſcientie.Si igitur talis ſimplex letatur vel dele
ctatur carnaliter videlicet actum perpetrando
ſtatim preparat deus vermem mordentis con=
ſcientie. per quã aret edera. quia turbat̃ cõſci=
entia tranſeunte actu atqꝫ remanente reatu. et
ideo valde fatuus eſt qui iſtum vermem non in=
terficit ꝙ̃ cito poteſt. Quia niſi interficiatur in
hac vita viuet in eternum. Iuxta illud Eſa.vlt̃.
Vermis eorum nõ morieẗ.ideo btũs petrꝰ hor
tatur nos abſtinere a carnalibus deſiderijs.cũ
dicit.abſtinete.in quibus verbis duo facit prin
cipaliter a quibus cauere debemꝰ determinat.
Quomodo conuerſandum eſt cum hominibus
L informat. Primo igitur a quibꝰ cauere debemꝰ
informat ⁊ determinat.cum dicit. obſecro vos
tanꝙ̃ aduenas abſtinere vos. dicunt aſtrono=
mi ꝙ q̃libet planeta celeſtis fortior in ꝓpria ꝙ̃
in aliena domo exiſtit ⁊ fortius inde imprimit
atqꝫ agit. Domꝰ enim planetarũ dicunt̃ ſigna
celi.in q̃bꝰ planeta q̃libet dicit̃ habere domum
ſuam. Nam domus ſaturni vt dicit albumaſar
prima ⁊ ꝓpria eſt capricornus ſimiliter ⁊ aqua
rius domus iouis.piſcis ⁊ ſagittarius domus
martis.aries ⁊ ſcorpio domus veneris. libra ⁊
thaurus domus mercurij.virgo ⁊ gemini do=
mus ſolis.leo ⁊ cancer domus lune.⁊ ſic patet

ꝙ ſol in leone quia domus eiꝰ eſt prima fortior
eſt ꝙ̃ in alio ſigno.et ſiĺe eſt in alijs. Moraliter
caro noſtra in mundo iſto eſt velut in domo ꝓ=
pria.ſpũs vero tanꝙ̃ in aliena.quia de celo ⁊ il
luc tendere nititur.ideo frequẽter contingit ꝙ
caro p̃ualet ſpiritui.⁊ dñat̃ ei.cũqꝫ perſequitur
et illi reſiſtit. Sicut figuratum eſt cum his duo
bus germanis Eſau ⁊ Iacob. Eſau piloſus ſi=
gnat carnem que eſt ſuperfluis plena.pili enim
deſideria terrena ⁊ carnalia deſignant que vi=
gent in carne.in cuiꝰ ſignum eſt ꝙ clerici habẽt
pilos raſos in ſummitate capitis.et attonſos ĩ
circũitu ad deſignanduꝫ ꝙ nullum deſiderium
carnis vel terrenorũ debeat inter deũ ⁊ menteꝫ
ipſorũ mediare. Nec etiã debeãt hr̃e affectꝰ ni=
mios ad carnẽ ſuã. Eſau ḡ piloſus eſt caro. Ia
cob ṽo lenis ſpm̃ ſignificat. Iuxta illđ ad Gal.
vj. Vos q̃ ſpũales eſtis hmõi iſtruite in ſpũ leni
tatis.iſti duo germani ceperũt pugnare ĩ vtero
mr̃is ⁊ poſtea Eſau cũ factꝰ eẽt adoleſcẽs ꝑſe=
cutus ẽ fratrẽ.⁊ nũciauit ſibi mortẽ. Geñ. xxvij
dicẽs. Veniẽt dies luctꝰ patrꝉ mei.⁊ interficiaꝫ
fratrẽ meum. Et certe ad lr̃am in vtero matno
caro interfecit ſpm̃ ꝑ pctm̃ originale. Sicut cõ
querit̃ dauid pſ.l. Ecce eni iniqui.cõ.ſum et in
pec.cõ.me ⁊c̃. Et ꝯtinue poſtea caro ꝯcupiſcit
aduerſus ſpm̃ ⁊ ſpũs aduerſus carnẽ. hec eniꝫ
ſibijnuicẽ aduerſant̃. Eſau eſt ſenior ⁊ iacob iu
nior.qꝛ ad litterã caro p̃mo cõcipitur ⁊ poſtea
aĩatur ꝑ ſpm̃.ſm̃ Ariſto.li.xvj.aĩaliũ. Embrio
ĩ matrice p̃mo viuit vita aĩalis ꝙ̃ vita hoĩs. Et
j. Cor.xv. Nõ priꝰ qđ ſpũale ſꝫ priꝰ qđ aĩale ⁊
deinde qđ ſpũale. Et Sap.vij.in vẽtre matris
mee figuratꝰ ſum caro.iſte tñ ſenior ſuire debꝫ
iuniori.i.caro ſpũi.vt in actibꝰ hoĩs.nõ caro ſꝫ
ſpũs dñet̃. Iuxta illđ Gal.v. Spũ ambulate et
deſideria carnis nõ ꝑficietis. Et h̄ apl̃s Petrꝰ
obſecro vos ⁊c̃. Pro quo notãdũ ꝙ q̃cũqꝫ vult M
carnis deſideria refrenare debet aliq̃ remedia
hr̃e. Primũ ẽ mẽtꝉ ad deũ eleuatio.qꝛ iacob cũ
ab Eſau ꝑſeq̃bat̃ monitu mr̃is ſue fugit ĩ meſo=
potaniã.meſopotania interp̃tat̃ eleuatio cuiuſ=
dam vocationis.⁊ ſignificat celeſtẽ patriaꝫ ad
quã vocati ſumꝰ.licꝫ nõ oẽs electi.qꝛ mł̃ti ſunt
vocati pauci ṽo electi. Mat.xx. Cũ igit̃ iacob
id ẽ.ſpũs vel aĩa ſub eſau q̃ ſignificat carnẽ ꝑſe
quit̃.debet deuotꝉ orõnibꝰ fugere ad celi pr̃iaꝫ
auxiliũ dei ĩplorãdo. Et tũc ſic̃ iacob in iſta fu
ga poſitꝰ ĩ itinere obdormiuit ⁊ capiti lapidem
ſuppoſuit.⁊ ſic ſpũs a ſtrepitu mũdi vł carnis
ſe ſb̃trahit.⁊ ĩ ſcĩs ſtudijs ⁊ ꝯtẽplatõibꝰ ꝯq̃eſcit
fundamẽtũqꝫ totius vite ſue chriſtũ facit. Dor=
miendo ergo in ſancta contemplatiõe ſpũs ſca
lam vidit erectam in celo. Iſta ſcala moraliter
vt dicit Holcot ſuꝑ li.ſa.l.cxxix.ẽ pnĩa q̃ ſtat ĩ

terra .quia in hac vita incipit. Sed attingit ad celum que facit hominē in morte ad celum appropinquare. Matth. iij. Penitentiā agite appropinquabit enī regnū celorū. Iſta ſcala habꝫ ſex gradus ꝑ quos aſcendere cōuenit. videlicꝫ cōtritionē .cōfeſſionē. ⁊ que ſunt ptes ſatiſfactionis .orationē. vigilias. ieiunia. ⁊ elemoſynas. iſta figurant̄ ꝑ ſex gradꝰ quibꝰ aſcendebat̄ ad ſoliū ſalomonis. ij. Paral. ix. duo latria iſtius ſcale ſunt ſpes ⁊ timor. debet enī timere ſpūs et nō ꝓſumere. qꝛ dauid pſ. xxix. q̄ ꝓſumpſit dicēdo. Ego dixi in abundantia mea nō mouebor ī eternū. ⁊ tñ in deſideria carnis cecidit. dū cum berſabee adulteriuꝫ ꝑpetrauit. ij. Reg. xj. ideo dicit ſapiēs de ꝓpiciato pctō noli eſſe ſine metu Eccli. v. debet etiā ſperare ſe poſſe vincere carnem adiutorio dei. Et ſic int̄ ſpem ⁊ timorē q̄ſi int̄ duo latera pnialis ſcale debet aſcēdere. qꝛ dicit metriſta. Si timor ē ſine ſpe. tūc deſpatio ledit. Et niſi ſpes timeat ſtatim ꝓſumptio fiet. Sic nec timor ſine ſpe. nec ſpes valet ſine timore. Aſcendentes ⁊ deſcendentes angeli ſcalam ſunt cogitationes noſtre. quibus interdū cogitamus gaudia paradiſi. q̄ dñs dabit his q̄ deſideria carnis vincunt. Iuxta illō Apoc. iij. Qui vicerit videlicet deſideria carnis mūdi ⁊ diaboli veſtiet̄ veſtimētis albis. ⁊ nō delebo nomen eiꝰ de libro vite. Cūqꝫ ſic hec gaudia cogitamꝰ tūc cogitatiōes adinſtar angelorū aſcendunt. Iuxta illud Luc. xxiiij. cogitationes aſcendūt ī corda vr̄a. Si aūt cogitamꝰ penas inferni. q̄s dñs dabit illis q̄ in delitijs carnis viuūt. ſm illud Apoc. xviij. Quātū glorificauit ſe ⁊ in delitijs fuit. ſ. carnalibꝰ. tātū date ei tormētū et luctū. tūc cogitatiōes noſtre deſcendūt. Iuxta illud pſ. cvj. deſcēdūt vſqꝫ ad abyſſos. Huic ſcale ⁊ dñs ē innixꝰ. qꝛ penitētes expectat ⁊ vocat dicēs. Venite ad me oēs q̄ laboratis ⁊ onerati eſtis ⁊ ego reficiam vos. Matth. xj. Aia vero deuota. q̄ ſic dormiendo ad deum ꝑ inuocationem eleuat. cū iacob audit dñm dicentē ſibi terram in q̄ dormis dabo tibi ⁊ ſemini tuo. Gen. xxviij. Moralr̄ t̄ra ī q̄ aīa dormit ē caro vl̄ corpus de terra factū. Iuxta illud Gen. iij. Terra es ⁊ in terrā ibis. ⁊ hāc dabit dñs aīe. qn̄ caro ꝯſentiēꝫ rōni ſpūi nouerit ſe ſubijcere vt dicat̄ illud Gen. xvj. Ecce ancilla. i. caro in manu tua ē. Spūalit̄ aūt ꝑ terrā intellige terrā viuentiū. in hac terra nūc dormit aīa ꝑ ꝯtēplationē. Sꝫ hanc dabit ſibi poſtea. vt requieſcat in ea ꝑ ſempiternā fruitionē aut poſſeſſionē. vt tunc dicat cū pſ. cxli. Portio mea dñe in terra viuentiuꝫ. Secōm remediū ē corporis edomatio q̄ debet fieri in iuuētute. qꝛ ſtultꝰ eēt qui non domaret equū ſuū vſqꝫ dū ſenex eēt cū domare nō poſſet.

Sic qui nō domat carnē ſuā in adoleſcētia. ſed nutrit eam delicate. ita ꝙ nō poteſt eam poſtea tenere. ꝓijcit eam in lutum peccati. Quia dicit̄ Prouerb. xxix. Qui delicate nutrit ſeruum. id eſt. carnē ſuā vel corpus ſm glo. interli. qō debuerat rōni ſubiugari tanꝙ dño ſuo. poſtea ſentiet illū cōtumacē. i. laſciuū ⁊ īdomabilē. Qualiter domet̄ equꝰ ī iuuentute docet Pe. de creſ. li. ix. c. vij. dicēs. Qui vult domare vel morigerare equū. Primo adhibet ei frenum leuiſſimū cuꝰ morſus vulgariter ge biſ ſit melle vel alio dulci liquore perunctꝰ. Nā tale frenum facilius ⁊ acceptabilius ſuſtinebit. ⁊ ꝓpter dulcedinem iterato libenter accipiet. Et poſtꝙ frenum ſine difficultate accepit aliq̄bus diebus ſero ⁊ mane ducatur ad manum. donec optime ductoreꝫ ſequat̄. Deinde abſqꝫ ſtrepitu ſelle ꝙ leuius poterit equitetur paulīſper ⁊ ꝑuo paſſu a dextris ⁊ ſiniſtris ſepe vulneretur. et omni die per loca plana et non ſaxoſa de mane vſqꝫ ad meridiem equitetur. Cum vero ſine ſella fuerit equitatus tunc ſuauiter ſine ſtrepitu eidem ſella imponatur et cum ea leuiter ducatur. Moralit̄ ꝑ equū intellige corpus noſtrum quod vt ait dauid in pſ. xxxij. Eſt fallax equus ad ſalutem. Hunc equum qui voluerit in adoleſcentia domare ꝑmo debet ei frenum leue adhibere. Per frenum leue intellige vno modo correctionē moderatā que debet eſſe peruncta melle ſapientie ſpiritualis ⁊ diſcretionis. Refert enī Ceſarius in dialo. Quidā adoleſcēs ſanctꝰ ⁊ nouitiꝰ in quadaꝫ domo ordinis ciſterē. ita indiſcrete ſe habuit. ⁊ ita ſingnlaris fuit vt abbas eius timeret ⁊ cum pro indiſcreto feruore ſepius argueret. ille vero ſalutaribus monitis nō acquieſcēs in pertinacia ſuā perſeuerauit. ſic ꝙ poſt multos annos ipſe defunctus eſt. Nocte vero quadā cum abbas in ſuo ſtallo ſtaret. ⁊ cōtra preſbyterum proſpiciens tres perſonas. quaſi tres cādelas ardentes ad ſe venire vidit. Quibus propius accedentibus cognouit omnes. tunc abbas memor pertinacie predicti adoleſcentis interrogauit eum dicens. Quomodo habes. et ille dixit bene. Et abbas. nunquid aliquid paſſus es pro inobedientia tua. ille ait. maxima ⁊ multa tormenta. Sed intentio mea licꝫ indiſcreta fuerit tamen dominus miſertus eſt mei. nec ſum damnatus. licꝫ plura paſſus ſim. Ecce ꝙ ille qui in ſua iuuētute adhibuit corpi ſuo frenū īmoderate ⁊ indiſcrete correctionis ⁊ abſtinentie penas purgatorij paſſus fuit. ideo nos vngamus hec frena correctionū cū diſcretiōis melle ⁊ ſpūal̄ ſapiē vt ſapiēter corpus in ꝑncipio caſtigamꝰ. qꝛ talia frena correctionis moderate facilit̄ ſuſtinebit. idō b. Gregꝰ ſuꝑ illud Iob. xxx verſa eſt

in luctū cithara mea dicit. Si chorda ī citha=
ra tenditur nimiū minus ſonat. ſi ampliꝰ rauce
ſonat. Tanto ſibimet debet quiſq; moderamīe
preeſſe. vt ad culpā caro non ſupbiat. et tamen
ad officium rectius in opatione ſubſiſtat. Alio
P modo poteſt per frenum intelligi abſtinentiaꝫ
qua victualia quibus corpora laſciuiūt ſubtra=
huntur de quo dominꝰ Ezech. xxix. iponā fre=
num maxillis tuis. Sed hoc frenum debet per=
ungi melle diſcretionis. vt diſcrete a ſuperfluis
abſtineat ne corpori noceat. Ideo dicit Gregꝰ
ſuper Ezech. omel. vij. partis ſecunde. In hoc
mundo cum noſtris temptationibus naſcimur
et caro aliquando nobis adiutrix eſt in bono
opere. aliquando ſeductrix in malo. Si ergo ei
plus ꝙ debuimus tribuimus. hoſtem nutrimꝰ.
Et ſi neceſſaria ei que debemus non reddimus
ipſam necamꝰ. Satianda itaq; eſt caro. ſed ad
hoc vt in bono opere nobis ſufficiat. nam quiſ=
quis ei tm̄ tribuit vt ſupbiat ſatiari penitꝰ igno
rat. hec ille. Ideo debet homo imponere corpo
ri ſuo frenū moderate correctionis. ꝛ etiā refe
ctionis. ꝛ hoc frenum ſine difficultate accipiet.
quo facto debet ipſum mane ꝛ ſero ſpūs duce=
re ad bona opera ad voluntatem ſuā. ꝛ ſine ſel=
la auſtere caſtigationis. quia nondum poteſt eā
ſuſtinere. ꝛ debet corpus volui nūc a dextris ꝓ
ſperitatis. interdū a ſiniſtris aduerſitatis vt ſe
equanimiter in his habeat. ꝛ tandeꝫ cū aſſuefa
ctum eſt in illis poteſt ſibi imponere ſellam du=
re caſtigationis. ꝛ pauce refectionis. Sicut fe=
cit ſanctus Germanus nobiliſſimꝰ dux burgun
die. ꝛ poſtmodū epiſcopus. qui corpus ſuum p
xxx. annos ita afflixit. vt nunꝙ panem frumen
ti. non vinum. non legumen. nec ſal ꝓ ſapore ſu
meret. bis tamen in anno in paſca ꝛ natali bibe
bat vinum. quod tm̄ ſit limphatum ſumebat. vt
modicum de ſapore vini remaneret. in refectio
ne prima cinerem. deinde panem ordeaceuꝫ co
medebat. in hyeme ꝛ eſtate nullam veſtem p̄ter
tunicam et cucullam habebat. Quā niſi alicui
daret nunꝙ exuebat quouſq; contritione ſolue
retur. lectus eius cinere cilicio ꝛ ſacco ornabat
nullū puluinar ad caput vel humeros leuabat.
ſed ſemper gemens ſanctorum reliquias in col=
lo portabat ꝛc. Tertium remedium laboris ex
Q ercitatio. qꝛ carnalia vitia et deſideria aſſidui=
tate laboris remouentur. Cuiꝰ exemplum patꝫ
in capriolo. dicunt naturales ꝙ velocitate mo=
tus et aſſiduitate curſus caro caprioli a ſupflui
tatibus expurgatur. ꝛ ſaporis ꝛ odoris graui=
tas ab eorum carnibus amputat. et tenerior et
digeſtibilior efficitur. Sic etiaꝫ ex ſollicitudine
boni opis. ꝛ aſſiduo motu laboris. caro noſtra
a vitiorū carnalium paſſionibꝰ ꝛ delectatiōibꝰ

expurgatur. quoruꝫ nutrimentū eſt ociū. Ideo
dicit Sapiens Eccli. xxxiij. Mitte ſeruū. i. car=
nem in operationem ne vacet. multā eni malici
am docuit ocioſitas. Et btūs Hiero. in ſermōe
ſemp aliquid opis facito. vt te diabolus inueni
at occupatum. Nō enim facile capit a diabolo
qui bono vacat exercitio. Ideo dicit Sen. epl'a
viij. Nullus mihi per ocium dies abijt partem
noctium ſtudijs vendico. non vaco ſomno ſed
ſuccumbo ꝛ oculos vigilia fatigatos. cadēteſq;
in opere detineo. Scdo ergo quomodo cuꝫ ho R
minibus conuerſandum eſt informat cum dicit
conuerſationem veſtram inter gentes bonā ha
bentes. Pro qua nota. conuerſatio noſtra bo=
na aſſimilat arce noe ꝓpter quattuor. vt dicit
Auſhel. li. ix. c. xiiij. Primo ratione ſtructure.
qꝛ arca fuit a noe cōſtructa ꝛ fabricata. Gen.
vj. vbi dixit dn̄s ad noe. Fac tibi arcā de lignis
leuigatis. Noe interp̄tatur requieſcēs. ꝛ ſigni=
ficat hominem iuſtum ꝛ humilem. qui eſt requi
es ſpirituſſancti. Iuxta illō Iſa. lvij. ꝛ vlt. Su=
per quem requieſcit ſpūs meus niſi ſup humilē
h ergo vt requieſcat in domo ꝓprie conſcientie
ꝛ ſit tutus ab inundatione aquarū. i. ab impetu
temptationū ꝛ tribulationū ſibi arcam faciat
per quā intelligo bonā ꝯuerſationē. de quo pſ.
cxxxj. Surge dn̄e in requiē tuā tu ꝛ arca ſancti
ficationis tue. Arca enim ſanctificata deo vt
inquit Anſhel. eſt conuerſatio bona ad deū qꝛ
dicit eſſe requies dei. quia ſm deū mens ī ea re= S
quieſcit. Secundo aſſilatur arce ratione mate=
rie. quia illa arca facta fuit ex lignis leuigatis
bituminatis et quadratis. per ligna leuigata in
telliguntur opera bona. pura intentione facta.
per bitumen vero intelligit charitas. qꝛ ſicut bi=
tumen duos aſſeres ſiue res coniungit ſimul.
Sic charitas domini cum hoīe. vel hominē cū
homine connectit. de hoc dr̄ Gen. vj. Bitumi=
ne linies extrinſecus ꝛ intrinſecus. q. d. chari=
tatem habebis exterius in opere. ꝛ interius in
corde. quia abſq; bitumine in periculo eſſet aīa
et aqua tribulationū eam penetraret. Sed tūc
ſunt ligna arce bituminata. qn̄ opera ſunt bo=
na charitate formata. qō valde neceſſariū ē. qꝛ
dr̄ Iac. ij. Sicut corpus ſine ſpū mortuum eſt
ita fides ſine operibꝰ. glo. charitate formatis
vel dilectione opante mortua ē. non ſolū fides
Sed ꝛ alie virtutes ſine charitate nihil valent.
quia ipſa eſt mater omniū virtutū. vt dicit Amb.
ſuper illud Roma. xiiij. Vnuſquiſq; in ſenſu ſuo
abundat. Per ligna vero quadrata intelligitur
mens ſtabilita. Quia ſicut corpus quadruꝫ re=
ſidet firmum. Sic mens in bona conuerſatio=
ne debet firma atq; ſtabilis ſemper eſſe. et hec
ſtabilitas perpendit primo ex grauitate ꝛ eq= T

nimitate fortune. ꝙ videlꝫ homo in vtraqꝫ for
tuna maneat ſtabilis in ſua conuerſatiōe. quia
dicit Tulius. p̄clara ē equalitas in omni vita.
Secundo attendit̄ circa ea que deſiderantur
ꝺ his dicit Seā. in ep̄lis. Ante omnia hec cu-
ra vt ꝯſtes tibi et quotiens experire voles an
aliquid actum ſit. obſerua an eadem velis ho-
die q̄ ⁊ heri. Mutatio volūtatꝭ inducit animū
natare atqꝫ alibi apparere ꝓut tulit ventꝰ. nō
vagat̄ qꝺ fixum atqꝫ fundatum eſt. Nam qui-
dam adeo inſtabiles ſunt vt ꝺ quolibet tali di
catur illud poete. Qꝺ petijt ſpernit repetit qꝺ
nuper omiſit. Tertio attēditur circa locuꝫ. qꝛ
ſtabilitas loci multū facit ad ſtabilitatē animi
qꝛ dicit Berā. ad fratres ꝺ monte dei. Impoſ
ſibile eſt hoīem fideliter in vno fugere animuꝫ
ſuum qui non prius alicui loco pſeueranter af
fixit corpus ſuum. Nam qui egritudinē anim i
ſui migrando de loco ad locum effugere nitit̄
Hic eſt qui fugit vmbram corporis ſui ſeipſuꝫ
fugit. ſeipſum circumfert. locum mutat. nō ani
mum eundem vbiqꝫ ſe inuenit. vbiqꝫ deteriorē
facit ipa mutabilitas. ſicut ledere ſolet egrum
qui circumferendo cōcutitur. Et Seā. i ep̄lis
Animum debet mutare nō locum. qđ miraris
nihil tibi peregrinationes ꝓdeſſe cum te circū-
feras. p̄mit te cauſa eadem que expulit. Onus
animi tui deponēduꝫ eſt. nō auteꝫ vllus place
bit tibi locus cuꝫ vadis huc atqꝫ illuc. vt excu
tias inſidēs pōdus. qꝺ ipa iactatione incōmo
doſius fit. idem p̄mum argumentū compoſite
mentis exiſtimo. poſſe conſiſtere et ſecum mo-
rari lapis quadratus ſtabilis ē. Sic homo bn̄
ordinatus eſt ſtabilis. econtrario male ordina
V tus eſt inſtabilis. Et poeta. Celum nō animuꝫ
mutant qui tranſmare currūt. Et Seā. Nō cō
ualeſcit planta que ſepe tranſfert̄. Ad loci ſta
bilitatem. multum hortatur ſcp̄tura. Eccl̄s. x.
Si ſpūs poteſtatē habētis ſuper te aſcenderit
locum tuum ne dimiſeris. Eccī. xi. Ne manſe-
ris in opibus peccatoꝝ confide in deo. ⁊ ma-
ne in loco tuo. facile enī ē in oculis dei ſubito
honeſtare pauperē. Tertio ꝯuerſatio bona aſ
ſimilat̄ arce noe rōne forme. circa qꝺ p̄mo at-
tende mēſuram dimenſionum. Habebat enī lō
gitudinem tricentoꝝ cubitorum. latitudinem
q̄nquginta. ⁊ altitudinē triginta. ſuperiꝰ autē
erat in vno cubito ꝯſummata. Moraliter igit̄
longitudo arce non eſt memoria paſſionis do-
minice. quā thau figura rep̄ſentat. que tricēta
ſignificat. vel longitudo arce eſt perſeuerātia
in cōtinuatiōe boni operis. de qua dicit Berā
in ep̄lis. Studete pſeuerātie que ſola coronat̄
Latitudo autem arce eſt dilectio dei et ꝓximi
amici ⁊ inimici que in q̄nquaginta cubitꝭ ⁊ eſi-

gnat̄. quia q̄nquageſimo die a paſſione xp̄i da
tus ē ſpūſſanctus. Per quem vt dicit ap̄ls ad
Roma. v. Charitas dei diffuſa eſt i cordibꝰ no
ſtris. Altitudo eſt ſpes et deſiderium ſeculi vē
tari que ſpes ſignificatur in. xxx. cubitis. Ter
enī decem faciunt triginta. in ternario ꝺo tri- X
plex ſpes deſignatur. videlicet de venia. ꝺ gr̄a
⁊ de glīa. In denario ac addito adimpletio de
calogi. vt videlicet aſſit nobis impletio deca-
logi ſub ſpe p̄dicta triplici. Alioquin ſpes ſine
meritis vel opibus non eſſet ſpes vera ſed pre
ſumptio. Cōſummatio autē in vnum cubitum
eſt. vt motus et affectus in deuꝫ dirigant̄. Sic
dicit ps̄. lxxxiij. Cor meuꝫ et caro mea exulta
uerunt in deum viuum. vel hec fit in perfectio
ne ꝯſilioꝝ. de quo Mat. xix. Adhuc vnuꝫ tibi
deeſt. Si vis perfectus eſſe vade et vende om
nia q̄ habes ⁊ da paupibꝰ. et veni ſequere me
Dicitur autem cubitus ille fuiſſe arce geome-
tricus qui valet ſex vſuales. ad oſtendendū ꝙ
per ſex opera miſericordie ad vanitateꝫ perfe
ctionis diuine ꝯſolationis ⁊ ſuperne aſcendit̄
Secundo in forma arce conſidera aperturam
locoꝝ. habebat enī in duobus locis aperturā
vnā ad lumen recipiendū. ſcꝫ feneſtrā vnā. Ali
am a latere ad hoſtiū ingrediēdū. Feneſtra au
tem eſt gratia que illuminat omnem hoīem ve
nientem in hunc mundum. Ioh. j. de hac dr̄ in
ps̄. xxv. Illuminās tu mirabiliter a mōtibus
eternis Idcirco pete cū ps̄. xij. dicens. O gra
tia dei illumina oculos meos. ſꝫ mētis ne vnq̄
obdormiā in morte. vel forſitan feneſtra eſt in
tellectiua per quā lumen ſapientie ⁊ ſcientie ſu
ſcipimus. Quia dicit Ariſ. iij. reth. Intellectꝰ
eſt lumē qꝺ deus infudit anime. Sed hoſtiuꝫ ē
liberum arbitriū qꝺ aperit p̄mo gratia. Sicut
de hoc dicit magiſter ſniaꝝ. li. ij. diſ. xxvij. c. x Y
Illa gratia p̄ueniens que ⁊ virtus eſt. nō vſus
liberi arbitrij que nobis eſt a deo non a nobis
Et ſbdit hoc meritū ex illa puriſſima gratia p-
uenit ꝙ ap̄ls notauit. j. Cor. xv. dicens. Gr̄a
dei ſum id quod ſum. et gratia eius i me vacua
non fuit. Sup quem locum Augꝰ ita ait. recte
gratiam nominat. Primum enī ſolaꝫ gr̄aꝫ dat
deus. ⁊ non niſi gratiam cum non ꝓcedunt ni-
ſi mala merita. Sed poſt per gratiam incipiūt
bona merita. Et vt oſtenderet etiam liberū ar-
bitrium addit. Et gratia eius in me vacua non
fuit. Et ne ipſa volūtas putetur ſine gratia dei
aliq̄d boni poſſe ſubdit. Nō aūt ego ſolus. ſcꝫ
ſine gratia. Sꝫ gratia dei mecum. i. cuꝫ libero
arbitrio. Et hec ſubdit magiſter plane cū da-
ta fuerit gr̄a incipiūt eſſe noſtra merita bona.
per illaꝫ tn̄ qꝛ ſi illa defuerit cadet homo. Ter
tio ꝯſidera diſpoſitionem ⁊ diſtātiā māſionuꝫ

nam ſm̄ Aug.ſuper Geñ.arca fuit interius bi
tuminata. Nam in inferiori manſione ſuper ta
bulatuȝ ſentine fuit duplex camera.quaꝝ vna
dicebatur ſtercoraria.alia v̄o apothecaria.ſȝ
ſupra iſtam fuit alia manſio ſuperior que habe
bat tres cameras.due camere laterales erant
vna immitium animalium ⁊ ſerpertum .altera
mitiuȝ.media autem camera erat hominum ⁊
auium. Hoſtiū autē erat vbi bicamerata et tri=
camerata coniungebantur. Moraliter hoc ex
ponit Anſhel.ſic. Q̄d bicameratio arce atten
ditur in delectatiōe ſenſualitatis que maxime
inuenitur in actibus duarum potentiaꝝ vege
tatiue ꝑtis.ſcȝ.ꝓpagatiue ſiue generatiue q̄tū
ad actuȝ venereū. Et iſta eſt ſenſitiua ſtercora
ria. Et ꝑtis nutritiue ad eſum .⁊ iſta ē apothe=
caria. Tricamerata antem attendit̄ in ratione
cuius tres ſunt vires.ſcȝ iraſcibilis q̄ deteſtat̄
malum.⁊ iſta eſt inhabitatio immitiū paſſionū
vt ire audacie.⁊ hmōi. Alia eſt cōcupiſcibilis
⁊ hec ē que bonuȝ ꝓſequitur.vnde ē habitatio
mitiū paſſionū. vt amoris māſuetudinis ⁊ hu=
iuſmodi.⁊ he vires dicuntur rōnales non per
eſſentiam ſed per ꝑticipationē ſm̄ phm̄.j.eth.
inq̄tum ſcȝ nata ſunt rationi obedire. Tertia
eſt rōnalis.quia per eam ratio vocatur.et hec
eſt q̄ diſcernit bonum honeſtum ⁊ veruȝ.⁊ hec
dr̄ habitatio hominum.ſcȝ actiuoꝝ.et auium
ſcilicet contemplatiuoꝝ.quorum ṗmi regunt̄
prudentia.ſecūdi ſapiētia eleuantur. Alij autē
ſunt qui dicūt huiuſmodi cameras arce fuiſſe
diſpoſitas ſoluȝ in altitudine. Dicunt enim ꝙ
inferius ī fundo erat ſenſitiua ſiue ſtercoraria
ſuꝑ quam apothecaria erat.⁊ ſuper hanc erāt
immitia animalia. Et hoſtiuȝ erat ī medio vbi
apothecaria cōiungebatur camere immitiuȝ.
ſuꝑ hanc autem habitatio hominū ⁊ auiū. Et
ideo moraliter ꝑ ſtercorariā poteſt accipi pec=
cati in anima fetentis deteſtatio. Per apothe=
cariā lachrymaꝝ effuſio.per quā diabolus ſu
ſcitatur ad impugnandū. Et ideo ſequitur ha=
bitatio immitium .i. multiplicatio tēptationū
Sed quia deus adiuuando ꝯſolando ſubuenit
ſequitur habitatio mitiuȝ .i.gratia conſolatio
num.quia poſt tribulationē conſolationeȝ in=
fundit. Tob.iij.poſtea ſequitur habitatio ho=
minum.i.exercitatio actiuorum.et auiuȝ .i.ꝑ=
fectio cōtemplatiuoꝝ. Quarto ſimilat̄ bona
cōuerſatio arce noe ratione clauſure. quia in=
greſſo noe in arcam cum his qui debebant in=
gredi.incluſit eum dominus deforis .vt inun=
datio diluuij non noceret eis in quo docet̄ hō
iuſtus ꝙ ſi inundauerit diluuiuȝ carnis intret
arcam traquilla mentis. Et licet circumfluant
torrentes iracūdie.fluminia luxurie voragies
gule.et lȝ ebulliant torrētes tēptationū abyſ=
ſus cupiditatum.maria tribulationum. intret
cum noe cum gaudio in arcam.i.quiet⁹ anim⁹
clauſo foris ſilētij hoſtio.poſſidet ꝓ̄iaȝ. ⁊ q̄to
magis caro laborat in actione.tanto pl⁹ ſpūs
ſublimius volat in cōtemplatione .ſicut patet
de Paulo q̄ plus omnibus laborauit in fame.
ſiti.frigore.⁊ nuditate.et tm̄ volauit mens ſua
in ꝯtemplatione. Ad Phil.iij.cum dicit. Nr̄a
ꝯuerſatio eſt ī celis. ad hoc celos ꝑducat ⁊c̄.

¶ De eadem dominica. Sermo ſecūdus.

PLorabitis et

fflebitis vos. mundus autem gau
debit . ſed triſticia veſtra vertet̄ ī
gaudium. Joh.xvj.dicit ſolinus in li. d̄ mira. A
mundi. Cygnus dum viuit gemit iugiter ⁊ tri=
ſtatur.cuȝ eni moritur confeſtim canit ameniſ
ſime et letatur. Leo v̄o moriēs vberrime qui=
dē plorat.idē dicit Ambro.in exame. d̄ cygno
Cygn⁹ inſtante morte penna in cerebro infixa
canit. et contra morem omnium animaliuȝ.ꝑ
gemitu cātū reddit . Moraliter per cygnū in=
telligo quemlibet hominem fidelem ſanctuȝ ⁊
deuotuȝ.q̄r cygnus habet pēnas plurimas cā
didiſſimas omni colore alio vel nigredie imp=
mixtas. Sed carnē habet nigram ⁊ ad digerē
dam durā. Per pennas vno modo ſignificant̄
p̄cepta charitatis. Jux̄ illud pſ̄.c.xxxviij. Si
ſumpſero pēnas meas diluculo ⁊ habitauero
in extremis maris.q.d . Si p̄cepta charitatis
implere ſtuduero. Eſt eni p̄ceptū de charitate
dei .de dilectione ꝓximi.de dilectione parētuȝ
⁊ amicoꝝ.que omni bono implet̄ ī hac vita.⁊
ornantur illis ſicut cygnus pēnis albis. Alio
modo ꝑ pēnas intelligo v̄tutes morales. Ju=
xta illud pſ̄.lxvij. Pēne columbe deargenta=
te.q.d.habete in v̄tutibus veſtris manſuetudi
nem ſimplicitatis ⁊ prudentie claritatē .⁊ illa=
rum virtutum ſunt.xj.vt s̄.dñica.j.poſt paſca
vj.D. Et his oībus ſancti et boni ī hoc mūdo
velut pēnis ornate regūtur. Caro v̄o ipſorum
ad litteram nigra eſt ex caſtigatione ⁊ ex ſolis
vſtione . Sicut legitur de carne ſancti Hiero.
q̄ ex ſolis ardore quaſi aduſta videbat̄ . et ſic
de multis alijs.iſti igitur ſancti ⁊ deuoti natā=
tes in mari hui⁹ mūdi gemunt iugiter ⁊ triſtan
tur.in morte aūt et poſt morteȝ gaudent et̄na
liter ⁊ letant̄.ſicut legitur d̄ ſancta Elizabeth
ꝙ tēpore mortis appropinquāte quo domin⁹
dilectam ſuaȝ vocare voluit de hoc mūdo .au
dita ē vox dulciſſima.interrogante ancilla ſua
q̄d hoc eēt.r̄ndit.vna auicula iter me ⁊ parie=